

O'ZBEKISTON

OVVOZI IJTIMOIIY-SIYOSIY GAZETA

• 2006-yil • 25-mart • Shanba • 36 (27.528) • www.uzbekistonovozi.uz • 1918-yil 21-iyundan chiqq boshlagan

«Ташаббус — 2006»

ФЕРМЕР, ТАДБИРКОР ВА ХУНАРМАНД

ХАЛҚИМИЗ СУЯНЧИ, ИҚТИСОДИЁТИМИЗ ТАЯНЧИ

Суратда: кўрик-танловнинг биринчи ўрин совриндорлари Сарвар ҲУРАМОНОВ (ЎЗА) олган сурат

23-24 март кунлари пойтахтимизнинг «Ўзкўргазмасавдо» мажмуасида Ўзбекистон Республикаси Президентини соврини учун «Ташаббус — 2006» кўрик-танловининг якуний — республика босқичи кўргазмаси ва сўнгра мухташам «Туркистон» саройида танлов голибларини тақдирлаш маросими бўлиб ўтди. Унда туман, шаҳар ва вилоят босқичлари голибларидан 50 га яқин кичик бизнес ҳамда хусусий тадбиркорлик субъектлари «Энг яхши фермер», «Энг яхши тадбиркор», «Энг яхши хунарманд» номинациялари бўйича ўз ютуқларини намойиш этдилар.

Шуни алоҳида таъкидлаш кераки, халқимизнинг тадбиркорлик бобида ташаббускорлик ҳаракатини қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш мақсадида 1996 йилдан буюн ўтказилаётган мазкур тадбир эндиликда йилнинг энг оммавий ва энг яхши анъаналаридан бири бўлиб қолди. Ҳозир 10 йил ичида 100 мингдан зиёд фермер хўжаликлари, тадбиркорлар ва хунармандлар танлов иштирокчилари бўлишди.

Давлатимиз раҳбари Ислам Каримов Вазирлар Маҳкамасининг 2005 йил якуни ва 2006 йилнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Мажлиси (10 февраль)да таъкидлаганидек, 2005 йилда «хусусий секторни кен-

гайтириш, кичик бизнес, фермер хўжаликлари ва тадбиркорликни жадал ривожлантириш борасида туб бурилишга эришилди».

ДАЛИЛ ВА ТАҲЛИЛ:

- Бугунги кунда кичик бизнес субъектлари 31,5 минтага кўлайди ва уларнинг сони 310 минтага ортди.
- Ҳозир кичик тадбиркорлик (бизнес)нинг ялли ички маҳсулотлар ҳажмидаги улуши 38,2 фоизни ташкил этмоқда.
- Иқтисодиётда банд бўлган аҳолининг 65 фоиздан кўпроги эндиликда айни шу соҳаларда меҳнат қилмоқда.
- Янги яратилаётган иш ўринларининг 85 фоизи кичик бизнес ҳиссасига тўғри келяпти.

нинг 85 фоизи кичик бизнес ҳиссасига тўғри келяпти.

• Бугун фермер хўжаликларида 1 миллиондан зиёд киши банд бўлиб, ўтган йили пахта хомашёсининг — 66, галланинг — 55 фоиздан ортиқроғи улар томонидан етиштирилди.

Рақамлардан кўриниб турибдики, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик — нафақат иқтисодиётнинг ўсиш субъектларини жадал ривожлантиришда, балки мамлакатимиз учун низоҳатда муҳим бўлган бандлик ва аҳоли даромадларини ошириш масалаларини ҳал этишда ҳам етакчи ўрин тутмоқда. Бунга шубҳасиз, кўп жиҳатдан соҳада ҳуқуқий базанинг мустақамланганлиги, иқтисодиётнинг ушбу сектори учун барқарор тизимнинг шаклланишига тўғри эришилмоқда. Қолаверса, кун кеча матбуотда эълон қилинган Президентимизнинг «Шахсий ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжаликларида қарбтавлари» қўйиштириши рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида» қарори ҳам бу борада қўйилган яна бир ўта муҳим қадам бўлди.

23 март кунли кўрик-танловнинг очилиш маросимида Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси раиси ўринбосари Н.Қосимов, Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш кўмитаси раиси ўринбосари А.Абдурашидов, Ўзбекистон Фермер хўжаликлари уюшмаси раиси С.Қобилов ҳамда бошқалар ҳуқуқимиз хусусий тармоқни ривожлантиришга бениҳоя катта эътибор қаратаётганини ва бу эътибор, бу ғамхўрлик эндиликда ўз самарасини бераётганини алоҳида таъкидлаб ўтишди.

Кўргазма павильонлари икки кун давомида ҳамюртларимиз ва меҳмонлар билан гавжум бўлиб, улар фермер хўжаликларида бугунги кунда етиштирилаётган турфа маҳсулотлар, кичик саноат корхоналарида ишлаб чиқарилаётган эҳтиётлаб товарлар, хунармандчилик цехларида яратилаётган рангоранг буюмлар, жиҳозлар билан танишдилар.

Кеча кечқурун «Туркистон» саройида танлов голибларини тантанали тақдирлаш маросими бўлиб ўтди.

2-бет

ДЎСТЛИК, ШЕРИКЛИК ВА ЎЗARO ХУРМАТ МУНОСАБАТЛАРИ

28 март кунли Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг Корея Республикасига давлат ташрифи бошланади. Икки давлат муносабатлари тарихидаги ушбу муҳим воқеа атрафисада Корея Республикасининг Ўзбекистондаги Факуллода ва мухтор элчиси Мун Хаён «Жаҳон» ахборот агентлиги саволларига жавоб берди.

— Жаноб элчи, мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорлик даражасини қандай баҳолайсиз?

— Даставвал, халқларимиз ўртасидаги ҳамкорлик VII асрда бошланганини таъкидлаш лозим. Айнан шу даврда Кореянинг қадимги Когурё қироллиги ўз элчисини Сўғд давлатига ўзаро дипломатик ҳамкорлик тўғрисидаги шартномани тузиш мақсадида юборган. Ўзбекистон мустақил давлат бўлгандан бошлаб эса ўзаро ҳамкорлик сиёсати, иқтисодиёт, савдо, сарможа жойлаштириш, маданият ва консуллик муносабатлари соҳаларида изчил ривожланмоқда. Бунга далил сифатида Ўзбекистон иқтисодиётидаги Корея сарможалари умумий ҳажми 1 млрд. АҚШ долларидан зиёд маблағни ташкил этганини айтиш мумкин. Бу эса бизга республикангизнинг биринчи даражали сарможалари мақомини берди. Шу ўринда «УзДЭУ авто», «Ўзбек Кабул Со.», «Шиндонг» ва бошқа кўлаб компаниялари мисол тариқасида келтириш мумкин. Шунингдек, биз Ўзбекистондаги ахборот технологиялари ва транспорт коммуникациялари бозорини ривожлантиришга ҳам ўз ҳиссамизни қўшдик.

— Сизнинг фикрингизча, ҳамкорликнинг қайси йўналишлари янада муҳимроқ ва истиқболлироқ ҳисобланади?

— Сўнги йилларда Корея Республикаси ҳукумати захиралар ва энергетика дипломатиясига алоҳида эътибор бермоқда. Ўзбекистоннинг уран, олтин, қумуш, нефть, газ ва бошқа табиий захираларини эътиборга олган ҳолда, биз энергетика соҳасини икки томонлама манфаатли ҳамкорликнинг энг истиқболли йўналиши деб ҳисоблаймиз. Жанубий Корея технологияси ва молявий салоҳиятини Ўзбекистоннинг табиий захираси ва ишчи кучлари билан уйғунлаштирсак икки томонлама ҳамкорликнинг барқарор тараққиётига ва унинг янги сифатли даражасига ўтишига хизмат қилади.

Таъкидлаш жоизки, мамлакатларимиз савдо ва сарможалар жойлаштириш соҳаларидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш учун барча имкониятларни сафарбар қилмоқда. Давлатларимиз савдо-иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантириш учун барча имкониятларни сафарбар қилмоқда. Давлатларимиз савдо-иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантириш учун барча имкониятларни сафарбар қилмоқда. Давлатларимиз савдо-иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантириш учун барча имкониятларни сафарбар қилмоқда.

Шу кунларда Ўзбекистонда 138 қўйма корхона ва 37 Корея компаниялари ваколатхоналари мавжуд. Икки мамлакат ўртаси-

да рақобатбардош товарларни ишлаб чиқариш соҳаларида қўшма лойиҳалар амалга оширилмоқда. Мисол учун, Корея товарлари маиший электрон жиҳозлар ишлаб чиқариш бозорига маҳсулот умумий ҳажмининг 80%ни ташкил этади.

Сўнги пайтларда икки томонлама савдо қўламининг барқарор ўсиши кузатилаётганини таъкидлашни истардим. Масалан, 2002 йилда у 280 млн. АҚШ долларини ташкил этган бўлса, 2003 йили 14 %га ошиб 326 млн. долларга етди, 2004 йилда эса 34 %га ўсиб унинг миқдори 437 млн. долларни ташкил этди. Ҳозир 2005 йилда 520 млн. АҚШ долларини миқдориди маҳсулот айирбошлашга эришдик.

Икки мамлакат раҳбарлари ўзаро муносабатларини янада кенгайтириш ва унинг янги сифатли даражасига ўтишига хизмат қилади.

Таъкидлаш жоизки, мамлакатларимиз савдо ва сарможалар жойлаштириш соҳаларидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш учун барча имкониятларни сафарбар қилмоқда. Давлатларимиз савдо-иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантириш учун барча имкониятларни сафарбар қилмоқда.

Икки мамлакат раҳбарлари ўзаро муносабатларини янада кенгайтириш ва унинг янги сифатли даражасига ўтишига хизмат қилади.

нологияларини татбиқ этишга қатъий бел боғлаган.

— Жанубий Корея томони Ўзбекистон Республикаси Президентининг Корея Республикасига ташрифидан нималарни кутмоқда, Сеулда бўлиб ўтадиган икки мамлакат раҳбарлари ўрашуви чоғида қандай масалалар муҳокама қилинади?

— 2005 йил майида Корея Республикаси Президенти Но Му Хён Ўзбекистон Республикасига давлат ташрифи билан келган. Ушбу ташриф икки томонлама ҳамкорликнинг нафақат сиёсий, балки иқтисодий, маданий, гуманитар соҳаларидаги ривожланишида муҳим омил бўлди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг Корея Республикасига бўлажак ташрифи стратегик шериклигимизни узок йиллар давомида янада мустақамлайди.

Икки мамлакат раҳбарлари ўзаро муносабатларини янада кенгайтириш ва унинг янги сифатли даражасига ўтишига хизмат қилади.

Таъкидлаш жоизки, мамлакатларимиз савдо ва сарможалар жойлаштириш соҳаларидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш учун барча имкониятларни сафарбар қилмоқда. Давлатларимиз савдо-иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантириш учун барча имкониятларни сафарбар қилмоқда.

Икки мамлакат раҳбарлари ўзаро муносабатларини янада кенгайтириш ва унинг янги сифатли даражасига ўтишига хизмат қилади.

ИШОНЧ ЁРЛИҚЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Киевда Ўзбекистон Республикасининг Украинидаги элчиси Илҳом Ҳайдаров Украини Президентини Виктор Юшченкога ишонч ёрлиқларини топширди.

И.Ҳайдаровга янги лавозимдаги ишларига муваффақиятлар тилади ҳамда Ўзбекистон ва Украина ҳамкорлиги барча йўналишларда ривож топишига ишонч билдирди.

Бўлиб ўтган мулоқот чоғида В.Юшченко «Жаҳон» АА

Ҳаёт йўлида биринчи масала — мактаб масаласидир

МАҚСАД — ПИШИҚ, ПУХТА ЖИҲОЗЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА ЭРИШИШ

13-20 март кунлари «Ўзэкспомарказ»да корхона ва хусусий тадбиркорлар томонидан тайёрланган мактаб жиҳозлари кўргазмаси намойиш этилди

Вазирлар Маҳкамасининг «2005-2009 йилларда умумтаълим мактабларини меъбел, замонавий ўқув-лаборатория асбоб-ускуналари, компьютер техникаси ва спорт асбоблари билан жиҳозлаш дастури тўғрисида»ги қарориди белгиланган вазифалар доирасида 2006 йилда режага киритилган 61 та янги, 383 та капитал реконструкция ва 531 та капитал таъмирланган умумтаълим мактабларини зарур вазифа ва жиҳозлар билан таъминлаш мақсадида уларнинг аниқ турларини тайёрлаш бўйича давлат буюртмаси ишлаб чиқилган эди. Кўргазмада қарор ижроси бўйича қилинаётган ишлар намойиш этилди.

Хабарингиз бор, ўтган йилнинг апрель-май ойларида пойтахтимизда юртимиз ва айрим чет эл корхоналарида ишлаб чиқарилган мактаб меъбеллари, замонавий ўқув лаборатория ускуналари, компьютер техникаси ҳамда спорт жиҳозлари кўргазмаси ташкил этилган эди. Унда буюртмачи ташкилотлар, ўқувчи ва ўқувчилар, қолаверса, кенг жамоатчилик вакиллари иштирок этиб, кўргазмага қўйилган жиҳозларнинг қўлайлиги, сифати, шу билан бирга айрим кам-

бир бўлимга қўйилган тақлиф-мулоҳазалар дафтарига ўз фикрларини ёзиб қолдиргандилар. Айниқса, мазкур нуфузли кўргазмага Президентимиз ташриф буюриб, маҳаллий ишлаб чиқарувчилар томонидан тайёрланган маҳсулотларнинг сифати, дизайни ва қўлайлигига алоҳида эътибор қаратиб, бу борада ўзларининг қўмнатли тақлифлари ва танқидий мулоҳазаларини билдирганликлари соҳадаги ишларни янада жонлантиришга, асосийси сифат босқичига эришишга сабаб бўлди. Ушбу ташрифдан сўнградан бир йил ўтиб «Ўзэкспомарказ»да яна мактаб жиҳозлари кўргазмасини ташкил этиш зарурати пайдо бўлди.

Хўш, бу кўргазманинг аввалгисидан фарқи нимада? Унинг ташкилотчилари кўргазмага қандай турдаги жиҳозларни тақдим этишди? 2-бет

Тадбир

Ўзбекистон Республикаси Президентини ҳузуридаги Аамалдаги қўнун ҳужжатлари мониторинги институтида «Аамалдаги қўнун ҳужжатлари мониторинги: назария ва амалиёт масалалари» мавзусида илмий-амалий семинар бўлиб ўтди. Мазкур тадбир Ортбошимизнинг ўтган йил 10 мартдаги «Жамиятни демократлаштириш ва янгиллаш, мамлакатни ислоҳ қилиш ҳамда модернизациялаш мақсад ва вазифаларини амалга ошириш Дастури тўғрисида»ги қарорига биноан тақдирланган «Давлат қўрилиши ва бошқаруви соҳасида қўнунчилик ҳўжжатиининг таъсири ва ролини қўнунчилик соҳасидаги устувор йўналишларни амалга ошириш Концепцияси» талабларига мувофиқ ўтказилди.

МОНИТОРИНГ НАТИЖАЛАРИ МУҲОКАМА ЭТИЛДИ

Семинарда амалдаги қўнун ҳужжатлари мониторинги тушунчаси, турлари, мақсад ва вазифалари, тамойиллари муҳокама қилинди. Унда Аамалдаги қўнун ҳужжатлари мониторинги институти директори ўринбосари, юридик фанлари доктори Шўхрат Файзиев, адлия вазири ўринбосари, юридик фанлари номзооди Хўжи-Мурод Исоқовнинг маърузаси тингланди. Сўзга чўқувчилар қўнунчилик мониторингини амалга ошириш доирасини аниқ белгилаш юзасидан турли фикр-мулоҳазалар билдирдилар.

Тадбирда илмий ва амалий аҳамиятта эга тавсиялар ишлаб чиқилди. Жумладан, амалдаги қўнун ҳужжатларининг мониторингини соҳасида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталари, қўнунчилик ташаббуси ҳўқуқи субъектлари, Ўзбекистон Республикаси Президентини ҳузуридаги Аамалдаги қўнун ҳужжатлари мониторинги институти ва бошқа давлат ҳамда нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятини мувофиқлаштиришнинг ҳўқуқий асосларини аниқлаш зарурияти тўғрисида тақлиф илгари сурилди. Ҳўқуқшўнос олимларга амалдаги қўнун ҳўжжатлари мониторинги соҳасида илмий-тадқиқот ишларини олиб бориш тақлиф этилди.

Мазкур институти директори Ф. Отахонов бошқарган анжуманда Олий Мажлис Сенати аъзолари, Қўнунчилик палатаси депутатлари, суд ва ҳўқуқни муҳофаза қилиш органлари ҳамда юридик таълим муассасалари илмий ходимлари ва ОАВ вакиллари қатнашдилар.

Маъмуржон ҚИЁМОВ

ГУЛИСТОННИНГ ЯНГИ ВОКЗАЛИ

Гулистон шаҳрида қисқа муддатда жаҳон андазалари талабларига мос, миллий ва замонавий меъморлик анъаналарини ўзиди муассам этган янги вокзал барпо этилди. Вокзал ҳудудидаги қурилиш ва обodonлаштириш ишларига бир ярим миллиард сўмдан зиёд маблағ сарфланди.

Вокзалнинг очилишида «Ўзбекистон темир йўллари» давлат акциядорлик компанияси раиси О.Раматов, Гулистон шаҳар ҳўкими И.Эрбеков ва бошқалар мамлакатимизда давлатимиз раҳбарини Ислам Каримов раҳнамоллигиди изчиллик билан амалга оширилаётган ислохотлар ўз самарасини бераётганини алоҳида таъкидлади. Бунга темир йўл тизимини тақомиллаштириш борасида эришилаётган ютуқларни мисол келтириш мумкин. Ҳўтган икки йил даво-

мида юртимизда ўнга яқин замонавий темир йўл вокзалли қуриб битказилди. Қўмқўрғон, Тоғузгар, Бойсун, Деҳқонобод вокзаллари шулар жумласидандир. Тошкент темир йўл вокзалли ҳам мулоқо тямича қиёфа касб этди. Эндиликда Гулистон вокзалли ҳам улар қаторига қўшилди.

Бу ердаги оналар ва болалар ҳамда ногиронлар учун ташкил этилган алоҳида хоналарда, тиббиёт пункти, ошхона ва кутиш залида йўловчилар учун барча шaroит яратилди. Замонавий ёриткичлар, ҳудудда амалга оширилган қўқаламзорлаштириш ва обodonлаштириш ишлари янги вокзалга ўзгача чирой бағишлади. Перрон кенгайтирилиб, тўла қайта таъмирланди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари Р.Қосимов, Сирдарё вилояти ҳўкимини А.Жалолов иштирок этди.

Д.ЭСОНОВА, ЎЗА МУХБОРИ Суратларда: Гулистон янги темир йўл вокзалининг ташқи ва ички кўриниши.

O'zbekiston havo yo'llari
TOSHKENT
XALQARO AEROPORTI
Хизматлар лицензияланган

O'ZSANOATQURILISHBANK
KO'PLARNI TANISHADI — MUNOSIBLARINI TANLASHADI!
Tel: 120-45-01, 120-45-82, факс: 133-32-40
www.uzpsb.com e-mail: info@uzpsb.com
Хизматлар лицензияланган

TOSHKENT SHAHAR MUNITSIPAL BIJRA MARKAZI
MULKIDORA HANKORI
Tel: 132-25-51, 133-46-61, faks: 133-20-74
WWW.tshmbm.uz E-mail: info@tshmbm.uz va Bijra@mail.tps.uz
Хизматлар лицензияланган

Миллий ҳамда чет эл валютасида барча банк хизматлари Сизнинг муваффақиятингиз учун!
«ПАХТА БАНК» — ФАРОВОНЛИГИНГIZ КАЛИТИДИР
Хизматлар лицензияланган

«Ташаббус — 2006»

ФЕРМЕР, ТАДБИРКОР ВА ҲУНАРМАНД ХАЛҚИМИЗ СУЯНЧИ, ИҚТИСОДИЁТИМИЗ ТАЯНЧИ

— Бу йил ҳам худди ўтган йилгидек, кўрик-танловимиз Ташкилий қўмитаси таъсис этган номинацияларнинг эътиборли жиҳати шундаки, — деди Республика савдо-саноат палатаси раиси ўринбосари Набижон Қосимов. — Мукофотларни нафақат унинг бевосита иштирокчилари, балки мамлакатимизда хусусий тармоқ тараққиётига билвосита хисса қўшаётган турли касб эгаларига ҳам улаштириш керак. Масалан, тармоқ тараққиётида муҳим аҳамият касб этган техникавий лойиҳалар, молиявий кўмак берган муассасалар, хорижий сармоядорлар, ҳамийлар, тадбиркорлик йўналишида кадрларни ўқитиш марказлари мураббийлари, соҳанинг жиддий ва долзарб масалаларини кенг ёритган қалам соҳиблари ҳам ўз номинацияларига кўра совғалар олишади. Улар орасида «Энг яхши тадбиркор аёл», «Энг яхши техникавий ҳамкорлик лойиҳаси», «Энг яхши молиявий муассаса», «Энг ёш тадбиркор», «Бизнес ўқитувчи бўйича энг яхши ўқитувчи», «Энг яхши журналист» сингари ўнлаб номинациялар бор...

Нихоят, саройга тўпланганлар ҳаяжон билан кутган тақдирлаш маросими бошланди. Нуфузли Хайъат кўрик-танлов ғолибларини эълон қилди. «Энг яхши ҳунарманд» номинацияси бўйича шахрисабзлик моҳир каштадўз Гулнора Одилова, «Энг яхши тадбиркор» бухоролик Муҳаббат Тешаева, «Энг яхши фермер» Тошкент вилоятининг Келес шаҳридаги «Тўхтаниёв ота» фермер хўжалиги (раҳбари Мухтор Тўхтаниёзов) ғолиб деб топилдилар. Улар Республикасини Президентини саройи — «Матиз» энгил автомашинаси билан мукофотландилар.

Катта ушқоқлик, ташкилотчилик ва кўтаринки кайфиятда ўтган кўрик-танлов якуни — мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ривожини доимий қўллаб-қувватлаш, соҳанинг ҳуқуқий-меърий базасини муттақил такомиллаштириб бориш ҳамда субъектларни муносиб рағбатлантиришни кенг йўлга қўйиш борасида ибратому тажрибалар тўплаётганини ва у эндиликда жуда катта аҳамиятга эга изчил аъёнанага айланётганини кўрсатиб берди.

Номоз САЪДУЛЛАЕВ, «Ўзбекистон овози» махсус мухбири

ЎзХДП ҳаёти

ДОИМИЙ МЕҲР ВА ЭЪТИБОР

Кўлам, яшариш ва янгилашдан дарах берувчи боқий байрам — Наврўзи олам юртдошларимиз томонидан шод-хуррамлик билан кутиб олинди, кенг нишонланмоқда. Ўзбекистон Халқ демократик партияси ташкилотлари томонидан ҳам жойларда умумхалқ байрами — Наврўзга бағишланган тадбирлар ўтказилмоқда. Ўзбекистон ХДП Ўртачирчиқ туман кенгаши раиси Эгамберди Худойбердиев. — Бу йилги Наврўзи кенг нишонлаб, байрам тадбирлари ўтказамиз, — дейди ЎзХДП Ўртачирчиқ туман кенгаши раиси Эгамберди Худойбердиев. — Бу йилги байрам шодиёнасига ҳам 400 кишини тақдир этганмиз. Қаранг, ҳаммада баҳорги хуш кайфият, барчанинг юзида табассум. — Фуқаролар йиғинимиз ҳудудида 1700 та хонадон бўлиб, 8500 аҳоли яшайди. Шундан 159 на-

нат фахрийлари, кам таъминланган, боқувчисини йўқотган оилалар тақдир этилди. Байрам тадбирида Наврўз ҳақида куй-қўшиқлар ангради, дил истаклар айтилди, қизиқарли дастурлар намойиш этилди. — Биз ҳар йили Наврўзини кенг нишонлаб, байрам тадбирлари ўтказамиз, — дейди ЎзХДП Ўртачирчиқ туман кенгаши раиси Эгамберди Худойбердиев. — Бу йилги байрам шодиёнасига ҳам 400 кишини тақдир этганмиз. Қаранг, ҳаммада баҳорги хуш кайфият, барчанинг юзида табассум. — Фуқаролар йиғинимиз ҳудудида 1700 та хонадон бўлиб, 8500 аҳоли яшайди. Шундан 159 на-

фари кам таъминланганлар, — дейди «Янги ҳаёт кўрган» фуқаролар йиғини раиси Гулнора Файзуллаева. — Партия туман кенгаши уларни байрамларда йўқлаб туришда, турмуш тарзи билан қизиқиши, керакли ижтимоий ва ҳуқуқий ёрдам кўрсатиб келишда. Бугунги байрам тадбири ташкилотчилари, яъни ЎзХДП фаолларидан беҳад миннатдоримиз. Уларини Зулайхо Расулова ва Хурсаной Матбекова деб таништирилганлар ҳам ЎзХДП туман кенгаши фаолияти ҳақида илиқ сўзлар айтишиб, доимий эътибор, кўмак ва байрам шодиёнаси учун ўз миннатдорчиликларини изхор этишди.

(Ўз мухбиримиз)

ЎзХДП фаол аёллари

ТАНҚИДНИНГ ЎЗИ КАМЛИК ҚИЛАДИ

МУАММОЛАРНИ ҲАЛ ЭТИШ ЙЎЛЛАРИНИ ИЗЛАБ ТОПИШ ЎТА МУҲИМ МАСАЛА

Ўттиз икки йилдан бери ўқитувчилик қиламан. Ҳозир Жиззах шаҳридаги Ҳамроқул Носиров номли 16-умумтаълим мактабда раҳбарман. Айни пайтда ЎзХДП шаҳар кенгаши раисининг ўринбосари ҳамда «Фаол аёллар қаноти» етакчилиги қиламан. Партия фаоли сифатида унинг дастурий мақсадларини қўллаб-қувватлаб, партиямиз обрўсини янада ошириш учун ҳар биримиз аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатлами манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича озгина бўлсада амалий ишлар қилишимиз зарурлигига эътиборингизни қаратмоқчиман. Бугун ҳар бир партия аъзоси, партия фаоли ўзидан «Мен партиянинг амалдаги Дастурини бажариш учун нима иш қилдим, ижтимоий кўмакка муҳтож қўшимча, қишлоқдошимга, маҳалладошимга қандай ёрдам кўрсатдим, қимни ишга жойлашга ёрдам бердим?» деб сўраб кўрсин. Чунки, бугун танқиднинг ўзи камлик қилади, муаммоларни ҳал этиш йўллари ҳам излаб топишимиз керак бўлади. Сир эмас, анча йиллар партиямиз фаолиятида сустиқ аломатлари мавжуд эди. Кейинги пайтда бу ҳолатлар-

га барҳам бериш учун амалий қадамлар қўйилди. Энг муҳими, энди биз жойларда ўз электоратимиз манфаатларини кўзловчи тадбирлар амалга ошмаётганлигига баъфарқ эмасмиз. Партиямиз сайланма органлари, депутатлик тузилмаларимиз, бошланғич партия ташкилотлари, партия фаоллари кўпроқ ташаббуслар билан чиқишга, аниқ ишларни амалга оширишга ҳаркат қилишяпти. Яқинда шаҳар Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бўлими, Савдо-саноат палатаси ҳамда вилоят «Тадбиркор аёллар ассоциацияси» билан ҳамкорликда 40 нафар ишсиз хотин-қизни «Тадбиркорлик фаолиятини юритиш асослари, ўз бизнесининг ўзинг бошла» дастури асосида ўқитди. Улар бугун тадбиркорлик бўйича ўз фаолиятларини бошлаб юборди.

Ҳадр, Тахтапул, Себзор, Тарновбоси, Охунгузар... Кўҳна ва навқирон пойтахтнинг Эски шаҳар қисмига хос бу жой номлари кўпчиликка яхши таниш. Ҳозир бу манзиллар оқиб бўлиб кундан-кунга чирой очмоқда. Лекин гуруч курмасиз бўлмаганидек, яқин-яқинча Тахтапулга ўтаверилишга гашга тегадиган, қаровсиз майдончага кўзингиз тушарида. Ҳайтовур Шайхонтохур тумани ҳокимлигининг ободончилик бошқармаси ходимлари буни фахрлашди. Қисқа муддатда майдон текисланиб, кўчат ўтказишга ҳозирланди. Кишин-ёзин бирдек яшилликка бурканиб турадиган 300 тулпан зиёда арча ўтказишди. — Кўчатларнинг аксарияти игна баргли. Бу манзарали дарахт унчалик баян ўсмайди. Шунинг учун уларни асосан майдон ўртасига этдик, — дейди тажрибали боғбон Толиба Рихсиева. — Себзор мавзеси билан Тахтапулга бўлган катта йўл четига ҳам яшил кўчатлар ўтказилди. Шунингдек, Оқтепа майдонидан ҳам 60 тул арча ўтказдик. Энди навбат кўҳна Самарқанд дарвоза кўчасига... — Кўчат экиб, уни ўз холига ташлаб қўйиш ярамайди. Ҳар бир тули пулга келган, қолаверса, катта меҳнат эвазига етиштирилган. Шунинг учун уларни меҳр билан парварилашимиз, — деб сўхбатта қўшилди туман ободонлаштириш бошқармаси бошлиғи Шомақсуд Шомансуров. — Ўтган йили кузда Тошкентнинг қумуш камари — Анҳор бўйларига 600 тул арча ўтказгандик. Ҳозир янаша эътипти. Яхши ният билан экилган кўчатлар пойтахтимизни яшилликка буркагани сари шаҳар хавоси ҳам янада мусаффолашиб бораверади.

Юнус ЗИЁДОВ

Мурувватли одамлар

САХОВАТ ГЎШАСИ

Ҳимояга муҳтож оилалар фарзандларига, қариялар ва ночор оилаларга турли кўламлик этилладиган эҳсон дастурхони атрофида жамулжам бўладилар. — Ҳар қалай сазй-ҳаракатларимиз беиз кетмаяпти. Озми-кўпми инсонлар кўнглига илиқлик, чеҳрасига табассум улаштиришга эришяпмиз, — деди оқсоқол Тоҳир ҳожи Музаффаров. Ана шу инсонлар дилига кироз бўлса-да ёрулқ олиб киришда маҳалла фаолларидан Анвар Камаев, Владимир Ким, маҳалла оқсоқолининг диний ишлар бўйича маслаҳатчиси Жамила Каримова, хотин-қизлар қўмитаси раиси Мавлуда Орипова сингариларнинг хизматлари беқиёс бўлмоқда. Ҳар байрамда ва оянинг маълум бир кунда боқувчи-

сини йўқотган оилалар фарзандларига, қариялар ва ночор оилаларга турли кўламлик этилладиган эҳсон дастурхони атрофида жамулжам бўладилар. — Ҳар қалай сазй-ҳаракатларимиз беиз кетмаяпти. Озми-кўпми инсонлар кўнглига илиқлик, чеҳрасига табассум улаштиришга эришяпмиз, — деди оқсоқол Тоҳир ҳожи Музаффаров. Ана шу инсонлар дилига кироз бўлса-да ёрулқ олиб киришда маҳалла фаолларидан Анвар Камаев, Владимир Ким, маҳалла оқсоқолининг диний ишлар бўйича маслаҳатчиси Жамила Каримова, хотин-қизлар қўмитаси раиси Мавлуда Орипова сингариларнинг хизматлари беқиёс бўлмоқда. Ҳар байрамда ва оянинг маълум бир кунда боқувчи-

сини йўқотган оилалар фарзандларига, қариялар ва ночор оилаларга турли кўламлик этилладиган эҳсон дастурхони атрофида жамулжам бўладилар. — Ҳар қалай сазй-ҳаракатларимиз беиз кетмаяпти. Озми-кўпми инсонлар кўнглига илиқлик, чеҳрасига табассум улаштиришга эришяпмиз, — деди оқсоқол Тоҳир ҳожи Музаффаров. Ана шу инсонлар дилига кироз бўлса-да ёрулқ олиб киришда маҳалла фаолларидан Анвар Камаев, Владимир Ким, маҳалла оқсоқолининг диний ишлар бўйича маслаҳатчиси Жамила Каримова, хотин-қизлар қўмитаси раиси Мавлуда Орипова сингариларнинг хизматлари беқиёс бўлмоқда. Ҳар байрамда ва оянинг маълум бир кунда боқувчи-

Ўтган галги кўргазмада иштирок этган 30 мингга яқин қатнашчидан минглаб тақлифлар, мулоҳазалар олинган. Президентимиз берган қимматли маслаҳатларида 1-2-, ва 3-4-синфлар учун мўлжалланган ўқувчи стол-стуллари тўпламини бирлаштириш, улар учун 2 турдаги стол-стуллари яратишни қайта кўриб чиқиш, бунда албатта боланинг ёши, соғлигини инобатга олиш масаласини ўртага қўйган эдилар. Ҳўш, ушбу амалий тақлифлар бугун қандай ижро этилди? Энг аввало шунини таъкидлаш керакки, Халқ таълими вазирлиги ўқувчилар соғлиғи, улар учун синфхоналарда барча қулайликларни яратиш мақсадида Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва «Ўздавстандарт» агентликлари билан ҳамкорликда 1-4-, ва 5-9-синф-

ган эдилар. Жумладан, уни бир хилда эмас, балки бир неча андаза ва дизайнда ишлаб чиқаришни маслаҳат бердилар. Шулардан келиб чиқиб, кўргазмага қўйилган сумкалар илгариги камчиликлардан ҳоли, уларни ишлаб чиқаришда мутасадди вазирлик ва идоралардан ташқари ота-оналар, ўқувчиларнинг ҳам фикр-мулоҳазалари инобатга олинди. Шунингдек, ўтган кўргазмада ўқувчи столнинг унча қулай эмаслиги, тортмалари кам бўлиб, унинг ўлчами ва дизайнини қайта кўриб чиқиш тавсия этилган эди. Шундан сўнг мутасаддиларнинг кўрсатмалари билан бир неча турдаги столлар ишлаб чиқарилиди. Кўргазмада иштирокчилар томонидан уларнинг энг маъмул таллаб олинди. Шу билан бирга мебеллар ҳам тақлифлар

Ҳаёт йўлида биринчи масала — мактаб масаласидир

«Ушбу мактаб жиҳозлари, яъни китоб жавони, ўқувчилар партаси ва ўқитувчи иш столи ва стули менга ҳудудая маъқул бўлди. Мен бу соҳада мухтаassis бўлганим учун мактаб жиҳозларига танқидий

ни ХТБ мудири ўринбосари Н.Турдиқулов «Ўқув жиҳозлари ва спорт анжомлари билан яқиндан танишар эканман, олдинги йилдаги кўргазмага нисбатан парта ва стуллар, шкафларда ҳам ижобийликка томон

МАҚСАД — ПИШИҚ, ПУХТА ЖИҲОЗЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА ЭРИШИШ

лар учун ўқувчи стол-стуллари ҳар бир синф учун 2 турда белгиланган давлат стандартлари асосида намуналар тайёрланиб, кўргазмага қўйилди.

2005 йилги кўргазмада кўпчилик қатнашчиларнинг диққатини ўқувчи сумкаси ўзига тортибди. Турли рангли матолардан тикилган сумкалар кичик мактаб ёшидаги болаларга узоқ масофага кўтариб бориб-келишларида баъзи ноқулайликларни келтириб чиқарар эди. Президентимиз ушбу масалани ҳам алоҳида эътибор қаратиб, аниқ тақлифлар билдир-

асосида анча шинам, қулай қилиб тайёрланди. Агар аввалги кўргазмада фақат 1-2 хил ўқувчи стол-стуллари тайёрланган бўлса, бугун унинг 5-6 хил тақдим этилди.

Биз кўргазмада бўлиб, ўз тақлиф-мулоҳазаларини ёзиб қолдирганларнинг фикрлари билан танишдик. Уларнинг аксарияти ўтган кўргазмага нисбатан бу йилги мақсулотларнинг сифат жиҳатдан устунлиги, қулайлиги ва бежиримлигини таъкидлашган. Жумладан, Сергели туманидаги 284-мактабнинг 10-«б» синф ўқувчиси Д.Умарова тақлифлар дафтарига қўйдиғиларини ёзди:

«Ўшбу мактаб жиҳозлари, яъни китоб жавони, ўқувчилар партаси ва ўқитувчи иш столи ва стули менга ҳудудая маъқул бўлди. Мен бу соҳада мухтаassis бўлганим учун мактаб жиҳозларига танқидий

«Ўшбу мактаб жиҳозлари, яъни китоб жавони, ўқувчилар партаси ва ўқитувчи иш столи ва стули менга ҳудудая маъқул бўлди. Мен бу соҳада мухтаassis бўлганим учун мактаб жиҳозларига танқидий

«Ўшбу мактаб жиҳозлари, яъни китоб жавони, ўқувчилар партаси ва ўқитувчи иш столи ва стули менга ҳудудая маъқул бўлди. Мен бу соҳада мухтаassis бўлганим учун мактаб жиҳозларига танқидий

«Ўшбу мактаб жиҳозлари, яъни китоб жавони, ўқувчилар партаси ва ўқитувчи иш столи ва стули менга ҳудудая маъқул бўлди. Мен бу соҳада мухтаassis бўлганим учун мактаб жиҳозларига танқидий

Суратларда: кўргазмадан лавҳалар

Владимир ГРАНКИН олган суратлар

АРЧАЗОРЛАР КЎПАЙСА...

Ҳадра, Тахтапул, Себзор, Тарновбоси, Охунгузар... Кўҳна ва навқирон пойтахтнинг Эски шаҳар қисмига хос бу жой номлари кўпчиликка яхши таниш. Ҳозир бу манзиллар оқиб бўлиб кундан-кунга чирой очмоқда. Лекин гуруч курмасиз бўлмаганидек, яқин-яқинча Тахтапулга ўтаверилишга гашга тегадиган, қаровсиз майдончага кўзингиз тушарида. Ҳайтовур Шайхонтохур тумани ҳокимлигининг ободончилик бошқармаси ходимлари буни фахрлашди. Қисқа муддатда майдон текисланиб, кўчат ўтказишга ҳозирланди. Кишин-ёзин бирдек яшилликка бурканиб турадиган 300 тулпан зиёда арча ўтказишди. — Кўчатларнинг аксарияти игна баргли. Бу манзарали дарахт унчалик баян ўсмайди. Шунинг учун уларни асосан майдон ўртасига этдик, — дейди тажрибали боғбон Толиба Рихсиева. — Себзор мавзеси билан Тахтапулга бўлган катта йўл четига ҳам яшил кўчатлар ўтказилди. Шунингдек, Оқтепа майдонидан ҳам 60 тул арча ўтказдик. Энди навбат кўҳна Самарқанд дарвоза кўчасига... — Кўчат экиб, уни ўз холига ташлаб қўйиш ярамайди. Ҳар бир тули пулга келган, қолаверса, катта меҳнат эвазига етиштирилган. Шунинг учун уларни меҳр билан парварилашимиз, — деб сўхбатта қўшилди туман ободонлаштириш бошқармаси бошлиғи Шомақсуд Шомансуров. — Ўтган йили кузда Тошкентнинг қумуш камари — Анҳор бўйларига 600 тул арча ўтказгандик. Ҳозир янаша эътипти. Яхши ният билан экилган кўчатлар пойтахтимизни яшилликка буркагани сари шаҳар хавоси ҳам янада мусаффолашиб бораверади.

Бугуннинг гапи!

Статистика маълумотларига кўра, Қорақалпоғистон Республикаси пиллакорлари бурноғи — 2004 йилда 547,5 тонна пилла тайёрлаб, шартномавий режаларни 103,3 фоиз бажарган. Бу — ҳар бир қурти ипак қурти ҳисобига ҳосилдорлик 48 килограммдан тўғри келди, дегани. Чимбой, Кегайли, Беруний ва Амурдەر туманлари ҳўжаликларида режа ижроси 102,4 — 162,2 фоиздан ҳам ошиб кетди. Ўтган 2005 йил кўрсаткичлари ҳам ёмон бўлмади, шартномавий режа урданди. Бироқ... Яхсини, бу ҳақда кейинроқ...

Хўш, ҳудудда бу йилги мавсумга тайёргарлик қандай? Ипак қурти озуқа базасидан қўнғил тўқми? Тармоқнинг пиллачилик мутахассислари билан таъминлашни даражаси қай аҳволда? Сўз — Қорақалпоғистон Республикаси «Пилла» акциядорлик бирлашмаси раиси Болтабой ХОЛМУРТОВГА.

ПИЛЛАЧИЛИК: МАВСУМ ЭШИК ҚОҚМОҚДА...

— Шартномавий режа ошириб бажарилган бўлса ҳам, республика бўйича пилла тайёрлаш кўрсаткичи сўнгги икки йилда 2003 йилга нисбатан 21 тоннага: Тўртқўл, Эллиқалъа, Амурдәр, Ҳўжайли туманлари ҳўжаликларида 4-5,1 тоннагача камлаиб кетди. Бунинг асосий сабабларидан бири — иқтисодий заиф ширкат ҳўжалиқларининг фермер ҳўжалиқларига айлантирилиши муносабати билан уларда ипак қурти озуқа базаси ва тармоқ мутахассисларининг етишмаслиги бўлди...

Тўғри, 2005 йил топшириқ бўйича 200 гектар ерда янги тузторлар ташкил этдик. Лекин шунда ҳам қатор туманларнинг ипак қурти фермер ҳўжалиқларида бу иш учун кейинги 2-3 йилда тегишли ер майдон ажратилмаётгани маълум бўлди. Натҳажда, 2003 йилда тузторлар йўқ бўлиб кетгани аниқланди. 2004 йилда Амурдәр туманида тузторлар 120,2 миң тулга камлаиб кетгани ҳам бор гап. Ҳолбуки, ҳудуддаги барча ширкат ва фермер ҳўжалиқларида тузторчилик ривожлантириш имкониятлари катта. Тўртқўл туманида мингга иклими, тупроғи, суви ва шароитига мос тузторлар етиштиришга ихтисослашган ширкат ҳўжалиғида иш яхши йўлга қўйилган-у, натижа кўнглидагидек эмас. Бу ерда республика ҳўжалиқларига ҳар йили стандартта мос 500-600 миң тул

тут кўчатлари ўстирилаётган бўлса-да, афсус, уларнинг муайян қисми ҳўжалиқларга тарқатилмай қолиб кетаётган ҳоллар бўлаяпти.

Тўғри, бундай камчиликларни бартараф қилиш йўлида республикамиз ҳўкуматининг тармоқ озуқа базасини мустаҳкамлаш ва пилла етиштиришни кўпайтириш йўлидаги қатор ҳўжатларига кўра ҳўжалиқларда 2005 йилда бир қадар амалий ишлар олиб борилди. Масалан, кузда 240 гектар ерда янги тузторлар барпо этилди. 2010 йилгача бу кўрсаткич 1606 гектар бўлиши юзасидан тадбирлар белгиланди. Республика бўйича мавжуд 2295,7 гектар тузтор ва 3 млн. 165 миң донга яқка қаторли тузторлар бачча пилла қурти боқувчи оилалар ва фермерларга бириктирилиб берилди. 2006 йилда 670 тонна пилла тайёрлаш юзасидан 11 та ширкат, 567 та фермер ҳўжалиқлари билан шартномалар тузилди. Шунингдек, оилавий пиллакорлар билан ҳам 20,3 тонна ҳосил етиштириш келишувлари бўлди.

Шу кунларда парвариши то 2010 йилгача бўлган тузторлар фермерларга бўлиб берилмоқда. Янгидан 37 та пиллачилик фермер ҳўжалиқлари ҳам тузилди. — Ўз навбатига шунча кийинчиликларга қарамай, олдинги йиллар пилла топшириш режаларини ошириб бажарган пиллакорларга муайян рағбатлар ҳам берилмаётганми? — Уларни моддий-маънавий рағбатлантириш ҳеч қачон эътиборимиздан четда қолгани йўқ. Жумладан, ҳозиргача мавсум олдиндан 173 миллион сўм аванс (бўнак) пули тарқатилди. Бу —

жами олинмайдиган меҳнат ҳақининг 40 фоизи, холос. Ўтган йили тайёрланган ҳосилнинг икки бозорлар сотувдан тушган маблағ ҳисобига пиллакорлар билан 2005 йилнинг сентябрь ойидаёқ тулга ҳисоб-китоб қилганимиз...

Бироқ, такрор айтаман, фермер ҳўжалиқларида пиллачилик мутахассисларнинг етишмаслиги туфайли тармоқ мутахассислиги турли хил, яъни тўғри келган ихтисосликдаги кишиларга топшириқ қўйилмапти. Ҳўжайли, Кегайли, Чимбой туманларида тармоқ мутахассиси умуман йўқ. Натҳажда, улардаги «Мискин», «Обой», «Ок олтин», «Хабидуллаев номли, Каримбердиев номли каби ўнлаб ширкат ва фермер ҳўжалиқларида бир қурти ипак қурти уруғидан олинаётган ҳосил йил сайин нари борса 35-40 килограммдан ошмаяпти.

Масала равшан: бу йил Қорақалпоғистон пиллакорларининг мавсум олди тайёргарлиги — олдинги йиллар йўл қўйилган камчиликлар ва кийинчиликлардан олинган сабақлар даражасида бўлаяпти, албатта. Лекин гап ҳозир — тармоқни маънавий мутахассислар билан таъминлаб, жорий йил ва келгуси йиллар ҳосили йўлида ташкил этилган янги тузторлар парваришини намунавий йўлга қўйиш, ширкатлар ҳамда фермер ҳўжалиқларида соҳага бўлган масъулиятни ошириш ва ниҳоят... галерини кузда кўтаришда қолмоқда...

Сўхбатдош: Рейимбой ЕШИМБЕТОВ, «Ўзбекистон овози» мухбири

Мулоҳаза, мунозара, таклиф

Мустақиллик йилларида мамлакатимизда журналистлар тайёрлашга алоҳида эътибор берилган бўлган. Хозир журналистлар олдингидек бир жойда эмас, балки бир неча жойда тайёрланмоқда. Айниқса, халқаро журналистикага қизиқиш ортиб бормоқда. Кейинги йилларда мустақил мамлакатимизнинг журналистлари дунё сийосати журналистикасида мустақил фикрлайдиган бўлишди. Шубҳасиз, бу жараёнда тўбора чарқиланган бориш журналистлардан чуккур билим, юксак маҳорат, катта масъулият, ҳозиржавоблик, ҳаққонийлик, сиёсий ҳушёрлик талаб этилади.

Журналист камолотида маҳорат бош мезон ҳисобланади. Битта жанрга ихтисослашган журналист эса кенг парвоз қилолмайди, берилган зарур топшириқларни кўнгилдагидек бажаролмайди. Унинг эркин фикрлаш қобилияти сайқалланмайди. Битта жанрда ва бир қўлида ижод қилиш журналист маҳоратини сўндиради.

Шубҳасиз, маҳоратни ҳар ким ҳар хил тушунади. Айтилик, баъзи бирорлар ўйлаганидек, кимнидир унинг шахсиятига тегиб боллаб танқид қилиш, кимнидир унинг ўзида йўқ хислатлар билан таърифлаб қаҳрамонга айлантириш ёки бўлмаса, ўзининг ҳақчилигини бошқаларнинг ноҳақлиги орқали исботламоқчи бўлиш, умуман, табиийликка сохтакорликни, ҳақиқатга ноҳақликни қарши қўйиш маҳоратга кирмайди. Маҳорат билан таъриба, ёза билиш санъати ва ёзиш гаши, мақсад ва моҳият, ҳақиқат ва ҳозиржавоблик, қониқлиш ва ҳузур қилиш йи-

МАҲОРАТ — БОШ МЕЗОН

маслиги керак. Маълумки, ўзбек журналистикаси совет даврида рус журналистикаси таъсирида бўлди. Аграновский, Жуков, Зорин, Лацис, Боровик, Ивашченко, Бовин, Дунаев, Каверзев, Мавевский маҳоратлари биз учун ибрат қилиб кўрсатилди. Турғиси, ушунда уларнинг топшириқлари, таҳлиллари, танқидлари, таҳминлари, ҳақамликлари, хис-ҳаяжонлари, ҳақиқатлари, хулосалари ва ҳозиржавобликларига ҳавас қилардик. Бироқ уларнинг маҳоратлари биз ушундай мақсадларга хизмат қилишнинг билмасдик ёки билмас-да, масаланинг моҳиятига аҳамият бермасдик. Гап маҳорат ҳақида борар экан, унинг қандай мақсадларга хизмат қилишини англаш мумкин.

Маҳорат даҳолик билан муроса қилолмайди. Даҳолик эса нодонликка хос. Яъни, фақат нодонликка ўзини доно ҳисоблайди. Агар журналист ўз

ҳақиқатини ҳамма нарсдан устун қўйса, ундан ахшилик кутманг. Агар журналист ўз маҳоратини бирордан ўчи олишга ёки бирорнинг гаразли мақсад қўлланган бурютомасини бажаришга сарфласа, ундан ҳазар қилинг. Агар журналист фақат танқидчилик билан обрў ортирмоқчи бўлса, ундан эҳтиёт бўлинг.

Хозир айрим журналистларимиз бутун диққат-эътиборни тижорат мақолалари ёзишга, тижорат кўрсатувлари ва эшиттириллар тайёрлашга қаратган бўлиб, журналистларимизнинг маҳоратлари инобатга олинган ҳолда ҳақ тўлашнинг табақалашган тизими жорий этилса мақсадга мувофиқ бўларди. Хорридаги аксарият давлатларда шундай журналистнинг меҳнати унинг маҳоратига қараб раббатлангиларди. Масалан, Россияда Владимир Познер маҳорати жиҳатдан бирига ишлайдиган ҳамкасбларига нисбатан бир неча баравар кўп ҳақ олишига хабаримиз бор.

Журналистнинг маҳорат мезонини эса ҳозир аянганга айланган қўлдан ва турли даражадаги раҳбар ходимлардан ҳамда таниқли одамлардан иборат жамоатчилик кенгаши тобор доирадаги тахрир ҳайъати эмас, балки таърибли журналистлар ҳамда мутахассислардан иборат махсус малака комиссияси ёки ҳайъат белгилаши керак.

✓ ФРАНЦИЯ

Францияда иш берувчи билан ишчи муносабатларини мувофиқлаштиручи янги қонунга қарши намойишлар давом этмоқда. Кеча намойиш катнашчиларнинг 400 нафардан ортиги ҳибсга олинди. Кўч ишлатилишига олиб келган норозилик намойишлари мамлакатнинг кўп қисмида, шу жумладан, Парижда ҳам бўлиб, уларда 220 мингдан ортиқроқ одам катнашган. Намойишлар ташкилотчилари кўчаларга 450 мингга яқин одам чиққанини билдиришмоқда.

Франция бош вазири Доминик де Вильпен янги қонун лойиҳасига тиш-тирноғи билан қарши бўлган касба уюшмалари вакиллари билан учрашмоқчи.

Ҳукумат раҳбари касба уюшмалари талабини бажармоқчи эмаслигини, бироқ уларни тинглаб қонунга ўзгартириш киритиши мумкинлигини билдириди. Президент Жак Ширак бош вазирни бу масалада халққа ён босишни маслаҳат берди. Чунки бу зиддиятнинг салбий оқибатлари де Вильпеннинг Франция президентлигига сайланишида панд бериши мумкин экан.

28 март кунки мамлакатда умуммиллий намойишлар ўтказилиши режалаштирилган. Касба уюшмалари ва талабалар норозилигига сабаб бўлган янги қонун лойиҳаси иш берувчиларга 26 ёшга етмаган шахсларни икки йил соғим муддати давомида сабабсиз ишдан бўшатиб юбориш ҳуқуқини беради.

✓ ИСПАНИЯ

Баскларнинг «ЭТА» гуруҳи томонидан эълон қилинган муддатсиз ўт очини тўхтатиш ҳақидаги баёноти пайшанбадан жума кунига ўтар кечаси расман қўйилди.

Бундан олдин ҳам баск сепаратчилари тинчлик сулоҳи тузиб яна қўлга қурол олган. Бу сафар «ЭТА» гуруҳи Франция ва Испанияни музокарада иштирок этишига чакирди. Гуруҳ ўтган асрнинг 50-йилларида бўён Басклар мамлаката мустақиллиги учун курашмоқда. Басклар асосан Испания шимоли ва Франция жануби-ғарбида яшайди.

«ЭТА» гуруҳи 1973 йилда ўлдирилган Испания бош вазири Луис Карреро Бланко ўлими учун жавобгарликни ўз бўйига олди. Амалдаги бош вазир Хосе Луис Родригес Сапатеро эса Европа Иттифоқи ва АҚШда террорчилик ташкилоти деб тан олинган сепаратчилар гуруҳининг бундай баёнотига фикр билдирганича йўқ. Бундан бундан олдин Испания ҳукумати «ЭТА» тамоман зўравонликдан юз ўгиргандагина музокарада ҳақида ўйлаб қўриши мумкинлигини билдирганди.

✓ ХИНДИСТОН

Ҳукумат тепасидаги Хиндистон миллий конгресси етакчиси Соня Ганди депутатлик ваколатидан воз кечишни маълум қилди.

Ганди парламентдан ташқари давлат ташкилотда ҳам ишлаётганини ҳақидаги айбловлар пайдо бўлганидан кейин бундай қарорга келди. 2004 йилда парламент сайловларида галаба қозонган партия етакчиси бўлган Соня Ганди Миллий маслаҳат кенгашидан ҳам кетишини билдирди.

Хиндистон конституциясига қўра, парламент аъзолари бошқа ташкилотларда ойлук маош олишга ҳуқуқлари йўқ. Қузатувчилар фикрича, Соня Ганди истеъфо бериб, ўз партияси ва ҳукумати жиддий инқироздан асраб қолди.

✓ ЖАНУБИЙ КОРЕЯ

Жанубий Корея президенти мамлакат бош вазири лавозимига Хан Мьен Сук ҳоним номзодини кўрсатди. Хан Мьен Сукнинг номзоди парламент томонидан тасдиқлангудек бўлса, у Жанубий Кореянинг биринчи аёл бош вазири бўлади. Аввалги бош вазир эса жанжал туфайли ишдан кетган. Яъни темирйўлчилар намойишлар ўтказиб бундай бош вазир гольф ўйнаш билан банд бўлгани аниқланган, жанжал бошланган.

Истанбул шаҳри марказидаги «Истиқлол» кўчаси

«Қашқадарё гуштусавдо» очик акциядорлик жамияти Қузатув кенгаши 2006 йил 29 март соат 11.00 да жамият мажлислар залида (Қарши шаҳри, «Ўзбекистон овози» кўчаси, 4-уй) акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилиши бўлиб ўтишини маълум қилади.

ЙИГИЛИШ КҮН ТАРТИБИ:

1. Ўзбекистон Республикаси «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорлар ҳуқуқини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонуннинг 99-моддасига биноан «Қашқадарё гуштусавдо» очик акциядорлик жамияти фаолиятини тўхтатмаган ҳолда, унинг ҳуқуқ ва мажбуриятларининг бир қисmini ўтказиш ҳисобига янги жамият тузиш тўғрисида. Навбатдан ташқари ўтказилаётган умумий йиғилишида қатнашиш ҳуқуқига эга акциядорлар рўйхати 2006 йил 23 февраль ҳолатига тузилган. Кун тартибидеги масалалар билан акциядорлар Қузатув кенгашида ёки 8-375-227-01-44 телефони орқали танишишлари мумкин.

Иқтисодиёт ва ислохот

АНИҚ ҲИСОБ-КИТОБ — БАРҚАРОР ҲАМДА ҲАҚИҚАТ

ДЕЙИШМОҚДА АТ «ТУРОН» БАНКИНИНГ НАВОИЙ ВИЛОЯТИ ФИЛИАЛИ ХОДИМЛАРИ

Ҳар қандай давлатнинг иқтисодий тарқатиёти бевосита банк тизимининг ривожига боғлиқ. Чунки банклар иқтисодиётда молиявий агентлар сифатида молиявий ресурсларни халқ ҳўжалигининг илгор тармоқларига, юқори даражадаги, янги техника, технологияларга асосланган соҳаларга йўналтиради. Бундан ташқари самарали тизимни жорий қилиб, пул айланишини тезлаштиради. Бу билан иқтисодий ривожланиш учун замин яратлади.

Ҳақон таърибидан маълумки, ҳар бир давлат иқтисодиётининг тарқатиёти эҳсонли аҳолининг банк тизимига бўлган ишончи қай даражадалигига боғлиқ. Банк ўз фаолиятида аҳоли қўлида бўш пул маблағларини жалб этиб, уларни мамлакат иқтисодиётининг устувор тармоқларини ривожлантиришга йўналтираркан, бу маблағлар бут сақланишини таъминлашга алоҳида эътибор қаратади.

Акциядорлик-тижорат «Турон» банки жамоаси ҳам мамлакатимиз халқ ҳўжалигида олиб борилаётган иқтисодий ислохотларнинг молиявий қўллаб-қувватлаш билан бирга ўз тизимини бозор муносабатлари талаблари асосида шакллантиришга ҳаракат қилаётир. Натихада кейинги йилларда банкнинг виллоят ҳамда туман филиалларида кўп қўллаб тадбиркорлик субъектларига, оддий фуқароларга сервис ва замонавий банк хизмати кўрсатиш тамойиллари тақомиллашди.

Банкнинг йирик бўлимларидан бири ҳисоблангани Навоий виллоят филиали жамоаси ҳам кейинги вақтларда ўзининг капитал маблағларни базасини анча кенгайтириб, асосий эътиборни корхона ва аҳолининг бўш пул маблағларини жалб этиш ҳисобига иқтисодиётнинг аниқ тармоқларини кредитлашнинг рағбатлантиришга қаратмоқда. Кейинги йилларда банкда «Имконият», «Нуроний», «Орзу», «18 ёшгача», «Бинафша», «Укувчи», «Жамқорлик», «Кафолат» омонат турлари йўлга қўйилди.

1994 йилда Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан берилган лицензияга асосан ўз фаолиятини бошлаган, банк миқозлари сони ҳозирги кунда 1112 тага етди. Банк асосан Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазириликка қарашли корхона ва ташкилотларга, шунингдек, кичик бизнес субъект-

ларини ва хусусий тадбиркорларга хизмат кўрсатади. Бугунги кунда миқозлар манфаатини қўллаб, уларнинг узоғини яқин қилиш мақсадида АТ «Турон» банки Навоий филиалининг 4 та минибанки ўз фаолиятини олиб бормоқда. Бу эса хизмат кўрсатишни ривожлантириш билан бирга қўшимча миқозлар жалб қилиш орқали, банк даромадини ошириш учун имкон яратлади.

2006 йилнинг 1 январь ҳолатига АТ «Турон» банки Навоий филиалининг 486 та акциядори мажвуд бўлиб, устав капиталли 97017,0 минг сўмни ташкил этди. Республикада тижорат банклар фаолиятини эркинлаштириш чора-тадбирлари банклар кредит қўйилмалари ҳажмининг ошишига олиб келди. 2005 йил давомида филиал томонидан кичик бизнес, ҳўжалик юритувчи субъектларни кредитлашда анчагина ишлар амалга оширилди. 2006 йил 1 январь ҳолатига жами кредит қўйилмалари 1.112.757,0 минг сўмни ташкил этди.

Шуни ҳам айтиб ўтиш жоизки, кредит ажратилганда асосий эътибор ўрта ва узоқ муддатли кредитлар саломини қўлайтиришга қаратилган. Бу билан тадбиркорларнинг узоқ муддатли инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш имконияти яратилди ва банкнинг барқарор миқозлари сони ортишига сазовор бўлинди.

Пул-кредит сиёсатини ўтказиш ва ҳўжалик юритувчи субъектларнинг молиявий интизомини мустаҳкамлаш юзасидан кўрилатган чора-тадбирлар ҳақида ҳам ижобий фикрлар айта-са арзийди. Филиал жамоаси иқтисодий сиёсатимизнинг энг мумкин йўналишларидан бири — кредит тизимини янада тақомиллаштириб, миқоз мақсадлари билан ўз мақсадларини муштарак ҳолда олиб боришга астойдил ҳаракат қилолмоқда.

Маълумки, банк ўз фойдасига мажбуллар реализациясига қўра шакллантиради. Ҳисоб-кисса хизмати, кредит ажратиш ва унга қаролат бериш банк мажбуриятларидир. Бошқариш таъсирчанлиги ва унумдорлиги бевосита банк ресурсларидан фойдаланиш натижаларига таянган ҳолда аниқланади. Бошқариш жараёнида актив ва пасивлар айланмалари уйғунлашуви, омонат ва маблағларни жойлаштириш турлари ўртасидаги нисбат-

нинг тўғрилиги катта даромад олишда мумкин аҳамиятга эга. Филиал томонидан хизмат кўрсатилаётган корхона ва ташкилотлар бўйича иш ҳақи ва унга тенглаштирилган тўловларни ўз вақтида ва тўлиқ тўлашини таъминлаш юзасидан юқори ликвидли гаров асосида иш ҳақи учун қисқа муддатли кредитлар ажратилиш кўзда тутилган.

Филиалда пластик карточкалар орқали ҳўжалик юритувчи субъектларга иш ҳақи тўлашни амалга оширишни йўлга қўйиш, савдо ва хизмат кўрсатиш шаҳобчаларига ўрнатилган терминаллар орқали тўловларни амалга ошириш, пенсия ва бошқа тўловларни кечиктирмай белгиланган тартибда пластик карточкаларга ўтказиш, нақд пулсиз коммунал хизматлар учун тўловларни амалга ошириш мақсадида шу кунгача кўп қўллаб шакслар билан шартномалар тузилган.

Филиал томонидан «Навоий буюм бозори» МЧЖга бозор қўрилиши учун 150,0 млн. сўм кредит ажратилди. Ушбу буюм бозори 2006 йил Мустақиллик байрами арафасида ишга туширилиши режалаштирилган.

Фермер ҳўжаликларини қўллаб-қувватлаш мақсадида банк томонидан имтиёзли кредитлар ажратилмоқда. 2005 йил пахта ҳосили учун 165,4 млн. сўм, галла ҳосили учун 9,3 млн. сўм имтиёзли кредит ажратилди.

Ҳозирги кунда банкнинг 7 та жамғарма кассаси бўлиб, ушбу кассаларда барча коммунал тўловлар қабул қилинмоқда. Банкда халқаро пул ўтказишнинг энг қўлай ва тезкор усулларида «Western Union», «Быстрая почта» ва «Traveler» пул ўтказишлари мажвуд бўлиб, виллоят аҳолиси ушбу хизматлардан тўлиқ фойдалангиларди.

Хиндистон Чой кенгаши

Жанубий Осиё минтақавий ҳамкорлик ташкилоти (SAARC) таркибига кирувчи мамлакатларни нафақат минтақада, балки унинг ташқарисида ҳам чой савдоси масалаларини мувофиқлаштириб турадиган ягона Чой кенгашини таъсис этишга чакирди. Агар ушбу

ХАЛҚАРО ЧОЙ КЕНГАШИ ТУЗИЛСА...

кенгаш тузилса, у жаҳон бўйича чой экспортнинг 60 фоизини таъминлаб турган мамлакатларни бирлаштириб, халқаро чой бозорига ўзининг сезиларли таъсирини ўтказиши мумкин. Хиндистон Жанубий Осиё

Жиноятга жазо муқаррар

Шундай кишилар борки, ахлоқий қондаларга бўйсунмай, қонунларга нописанд қараб, ўзини бую қўйиб юради. Бошқалардан «зўр»лигини кўрсатиш мақсадида жамоат тартибини ва одамларнинг оқолишлигини бузади. Бундай кишиларни биз безорилик деб атаймиз.

ОҒОҲЛИК ВА ЭЪТИБОР БОР ЖОЙДА

ТАРТИБ ҲАМ, ТАРАҚҚИЁТ ҲАМ БЎЛАДИ

жабрланувчига тан жароҳат етказиш билан боғлиқ ҳолатлар юзага келади. Аммо, айбланувчи жабрланувчига ҳеч бир сабабсиз тан жароҳати етказса, тан жароҳати етказилганлик учун жавобгарлик назарда тулуви модда билан эмас, балки Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 277-моддасига (безорилик) тегишли қисми билан жабрланувчи торттиш масаласи муҳокама қилинмоғи лозим. Шу боисдан безорилик жиноятини малакашас анча мураккаб.

Айбдорнинг гайриқонуний хатти-ҳаракатини безорилик жинояти деб топиш учун мажбур хатти-ҳаракат билан жамоат тартибини бузилиши ўртасида сабабли боғланиш бўлиши шартли ҳудудлар алоҳида эътибор қаратиш жоиз. Агар оилада, уйда, кўчада оилақандагиларни, яқин қариндошларини ёки таниш-билишларини урса, баданига шикаст етказса, бу ҳаракатлар шахсий келишмовчилик натижасида келиб чиқса, шахсга қарши қаратилган жиноят деб баҳоланмоғи лозим. Безорилик эса қароқчилик билан ва тартибига қарши қаратилган жиноятдир.

Энди иккита безорилик жиноятининг келиб чиқиш сабаблари ва тафсилотлари ҳақида бироз тўхталасак. Фаллолор тумани, Маржонбулоқ шаҳарчаси, «Ўзбек олтини» маҳалласида яшовчи 1959 йилда туғилган Раҳматилла Носиров воёга ет-

маган фарзандига яхши фазилатлари билан ибрат бўлиш ўрнига, спиртли ичимлик ичишга «кўнгли қўйди». Бир кун кўчада қароқчилик келаётган Ш.Конклов ва А.Аҳмедовларни ҳеч бир сабабсиз тўхтатиб, жигарига тега бошлади. А.Аҳмедовга «нега кечаси қўйибсан? тақий юрибсан?» дейди. Анвар унга қўзи оқизлигини айтганида «ҳали сен менга гап қайтардинг эмсан?» деб уни калтаклаб, ерга думалатади. Кейин тепкилайди. Бу ҳам етмагандай атрофда ётган темир

такси қутиб турган Шавкат Жиянбоев ва Шерзод Эшмановлар олдиға келиб «нега менга хушхал чаласанлар?», дея жанжал кўтаради. Шерзод «хушхалки сенга эмас, таксига чалдик» дейди. Шавкат тасдиқлайди. Ана шу пайт Арслон ўзини ҳақиқатан арслон хис қилиб, «сен нега аралашасан?», дея қўлидаги пичок билан Шавкат Жиянбоевга ташланади. Шавкатнинг қулоқ супраси жимжиқ қисми ва бўйиннинг ўнг тарафи кесилиб кетади.

Шоҳайдар МИРҲАБИБОВ, Мирбахтёр МИРҲАБИБОВ, «Ўзбекистон овози» мухбирлари

Зиёдулла РАҲАБОВ, Жиноят ишлари бўйича Фаллолор тумани суди раиси

Янги шеърлар

МЕНИНГ ИНЖА, МУНИС АДАБИЁТИМ

КЎНГИЛЛАР ТОҚИГА КЎТАРИБ ЎТАЙ

Хикмат тердим соҳир гулзорлариндан, Куйлаблар юбордим хуморлариндан, Қайталар туғилдим ихролариндан, Олис, Одам Ато қадар ҳаётим, Менинг инжа, мунис адабиётим.

Сенга жўр бўлгум бор етганича ун, Тун битди, осмонга ўтаётир кун, Қонимда жўш ураб меҳринг бир куюн, Эл-олам баҳраманд бўлган бисотим, Мумтозим, муҳтожым адабиётим.

Сенда Ватан ишқи, эрк саслари бор, Элининг орзу-умид, ҳаваслари бор, Пиру наймбарлар нафаслари бор, Утмишу келажак жуфти — қанотим, Менинг ганжинали адабиётим.

Дор эсанг Маишрабдай бошимни тутай, Жонимни закот эт, садағанг кетай, Кўнгилла тоқиға кўтариб ўтай, Сен гулла, сен порла, сўйма, байтім, Ўқисик кунлар кўрган адабиётим.

Сен асли маъвосан, руҳ қадар теран, Мангулик хуснидан завоқ шавқ терган, Сийҳинг қалб қоним, пешона тердан, Куйруғи қанотли Бойчибор отим, Девони дугатим — адабиётим.

Куралай кўз билан ўпай кўзингдан, Навоий назм этган туркий сўзингдан, Оламга жаҳоҳир сочган изингдан, Ўзига белгисим, сермаъни отим, Ажабрийи тукқан Адабиётим.

БАХТЛИМИСИЗ?

Сиз қайси бир авлиёнинг тоза насли, Соф муҳаббат дарахлари ёрган илди, Энг покиза орзуларинг манзил-васли, Сўрагим келаяпти Сиздан, бахтлимисиз?

Ота ўтар, она ўтар, бу кўҳна гам, Сиз ўткинчи қайгуларга чўкмаг ҳеч тиз, Сайру синов бу дунёнинг вақти ҳақам, Чиниғизни айтинг фақат, бахтлимисиз?

Нурданмидур, шажарангиз ҳалқалари, Епти пушту аждодингиз бахтга эғиз, Тақдирингиз ортан рўзғор халталарин, Елкангизда тутиб айтинг, бахтлимисиз?

Бизни худо учраштирди, бу не фусун, Бу не имкон, бу не журбат ул тизгиз, Бахтлиманми, йўқми, шуни билш учун, Сиздан жавоб олмоғим шарт, бахтлимисиз? Носир АББОС

МАҲАЛЛАДА — НАВРЎЗ

Бугун бутун мамлакатимиз бўйлаб Наврўз нафаси кезиб юрибди. Қишлоқларда, маҳаллаларда Наврўз сайиллари давом этмоқда.

Маҳалламиз худудидида 28 та кўп қаватли уй бўлиб, уларда 7200 нафар аҳоли истико-мат қилади, — дейди Юнусобод туманидаги «Дўстлик» маҳалла фуқаролар йиғини раиси Саиддориф Қувватов. — Ҳомийлар ва шифокорлар йили муносабати билан худудимиздаги 44-оилавий шифохона ҳамкорлигида ногиронлар, уруш ва меҳнат фахрийларини кўллаб-қувватлаш мақсадида махсус режа ишлаб чиқдик. Унга кўра, маҳалламизда яшовчи кекса ва ногирон фуқаролар ҳолидан хабар олиб, уларни тиббий кўриқдан ўтказишни йўлга қўйдик.

Ўртасида соғлом турмуш тарзи, тиббий маданият ҳамда ҳуқуқий ва маънавий тарғибот ишларини олиб бориш асосий вазифамиз.

Кунни кеча ўшбу маҳалла аҳли Наврўз байрамини кенг нишонлади. Баҳорнинг тансиқ таоми — сумалак, ҳалим тайёрланди, байрам баҳона барча кўни-қўшнилари бир дастурхон атрофида жам бўлишди. — Маҳалламизда мана шунга ўхшаш тадбирлар тез-тез ташкил этиб турилади, — дейди фаоллардан Аҳад Шокиров. — Бу эса маҳалладошларимиз ўртасидаги ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Суратларда: байрам тадбиридан лавҳалар. Бахтиёр АКРАМОВ олган суратлар

Табиат инъомлари

КЎКАТ — ТАНГА ҚУВВАТ

Баҳор шабадаси қиш уйқусида ётган бутун борлиқни ўзининг ҳаётбахш дами билан арқалаб уйғотди. Чор-атроф бекуёс гўзаллик касб этиб, қир-адирлардаги кўм-кўк майсазорлар, бойчечак, лола-ю чўчқомалар бутун тирки мавжудотни ўзига мафтун қилмоқда. Катта-ю кичик она табиат билан янада яқин бўлишга интилади. Бу табиий, чунки биз ҳаммамиз табиат фарзандларимиз.

Баҳорда борлиқда содир бўладиган ўзгаришлар инсон танасига ҳам таъсир кўрсатмай қолмайди. Жумладан, аҳоли орасида турли шомоллаш, вирусли касалликлар, томоқ яллиғланиши каби хасталиқлар кўп қайд қилинади. Шунингдек, хар хил ёшдаги кишиларнинг «ухлаб, уйқуга тўймайман», «иш қилмасам ҳам чарчаб қоляпман», «ҳеч қандай сабабсиз тинкам қурийдим» каби шикоятларини ҳам ашитиб қоламиз. Бундай ҳолларни халқимиз «чилик узилди» деб айтади.

Ушбу ҳолатнинг келиб чиқишига бир томондан, баҳор фаслида қузатиладиган табиатдаги кескин ўзгаришлар сабаб бўлса, иккинчидан, инсон истеъмол қиладиган сабзавот ва мевалар таркибидаги мавжуд витаминларнинг камийиб кетишидир. Баҳорги қувватсизликка қарши ошқўқлардан, ялғиз, жағ-жағ, отқулоқ, исмалоқлардан сомса, чўчара, манти ва хоним каби таомлар тайёрлаб, истеъмол қилиш кони фойдалидир. Бундай таомлар аҳоли ўртасида баҳорда қузатиладиган гиповитаминоз касаллигини йўқотишда катта самара беради. Чунки юқорида номлари келтирилган кўкатлар таркибида саломатлик учун зарур бўлган витаминлар, микроэлементлар, биологик фаол моддалар кўп. Улар, айниқса, аскорбин кислотасига, В, В-РР, Р, К витаминлари ва каротинларга бойдир.

Еввойи ҳолда кенг тарқалган ошқўқлар ўз таркибидаги витаминларнинг микдори ва сифати жиҳатидан маданий ошқўқлардан қолишмайди. Қузатишлардан шу нарса ойдинлашдики, эрта баҳордаги юқори намлик, нисбатан тоза ҳаво еввойи ошқўқлар таркибида одам танаси учун зарур витаминларнинг кўп йиғилишига омил бўларкан. Кези келганда яна шуни ҳам айтиш кераки, ошқўқлар таркибидаги аскорбин кислотасининг микдори эрта тонгдан то тушга қадар ортиб, сўнг пасаяр экан. Инсон танасининг турли хил ка-

салликларга қарши курашиш қобилиятини оширувчи, кўзнинг кўриш қобилиятини яхшиловчи каротин моддаси эса кўннинг иккинчи ярмида, яъни кўёш нурининг таъсирида кўпроқ йиғилди. Ошқўқларни қанчалик майда қилиб тўраб, ёғ билан биргаликда пиширсангиз, улардаги каротин яхши ажралиб, кўпроқ фойдали бўлади. Шу боис, кўк сомса, мантиларга думба ёғи қўшиб пишириш мақсадагу мувофиқдир. Ошқўқларни илжожи борича автомобиль, поезд йўлларида, саноат корхоналаридан узоқроқ жойлардан теришга алоҳида эътибор беринг, акс ҳолда улар соғлигингизга фойда ўрнига зарар келтириши мумкин.

Баҳор фаслида тайёрланадиган сумалакни қувват дорининг ўзгачаси десак, муболага бўлмайди. Чунки ундирилган бугдой донадан тайёрланган сумалак таркибида Е витамини бисёрдир. Шунинг учун сумалак баҳордаги қувватсизликнинг олдини олиш чораларидан бири эканлигини унутманг.

Абдувоҳоб ТОҲИРИЙ, Тошкент врачлар малакасини ошириш институти катта ўқитувчиси

Шарқ гавҳари — Бухоро шахрида яна бир савобли ишга қўл урилди. Вилоят ҳокимлигининг ташаббуси билан кўҳна шаҳарнинг сўлим масканларидан бири — Сомонийлар боғида Хотира майдони барпо этиляпти. Наврўздан бошланган бу хайрли ишга асосан ҳомийлар бош-қош бўлишмоқда. Вилоят архитектура ва қурилиш бошқармаси муаллифлар ижодий гуруҳи иншоот лойиҳасини ишлаб чиқдилар. Шуниси қувончлики, мазкур лойиҳа бетақдор. Шу боис Хотира майдони Бухорога хос маъмурий услубда қўради.

ХОТИРА МАЙДОНИ БАРПО ЭТИЛМОҚДА

Вилоят бош меъмори Маҳмуд Аҳмедовнинг таъкидлашича, бир неча қисмлардан ташкил топажак мажмуа тўридан Мотамсаро она ҳайкали жой олади. Бронзадан ясалган улугвор ёдгорлигининг икки тарафида 16 тадан устун қад ростлаб, эни 4 метрли, баландлиги 5 метрдан зиёдроқ бўлган ёғоч айвонлар қурилади. Ана шу айвон остида иккинчи жаҳон урушидан қайтмаган жўртдошларимизнинг номлари деворларда ўрнатилган саҳифаларда акс эттирилади.

Айни кунларда бу жойда бунёдкорлик ишлари авжида. «1-вилоят қурилиш», «2-Бухоро жамқурилиш» уюшмалари — «Бухорогазсанотқурилиш», «Бухорогазнефтгаз» хиссадорлик жамиятлари, «Миркуллол хусусий трести» масъулияти чекланган жамият бинокорлари ишламоқдалар. Хотира майдони шу йил Хотира ва Қадрлаш кунигача барпо этилиши назарда тутилган.

Даъво БАҲРОНОВ, «Ўзбекистон овози» муҳбири

Мулоҳаза ЯНГИ АСР ДАҲОЛАРИ... КИМЛАР?

Тарих ҳақиқатлари гувоҳлик беришича, инсон ўз ҳаётини тажрибасидан фойдаланиб ақл билан иш қилиб, ўз даврида катта муаммолар ечимини топади, инсоният тақдирини муҳим аҳамият касб этадиган ихтиролар яратди. Чунки ҳар бир даврнинг ўзига хос муаммолари бўлган, бундан кейин ҳам бўлади. Оддий оловни ёқиб узоқ вақт мобайнида сақлаб туришдан торттиб, турли юқумли касалликларга даво толиб, одамларни бало-қазолардан ҳимоя қилиш каби глобал муаммолар — буюк онг эгалари олдида кучсиз бўлиб қолган.

Аслида шунинг учун ҳам халқимиз тарихида Абу Али ибн Сино, Беруний, Хоразмий, Фароний, Форобий, Мирзо Улуғбек каби буюк сиймолар ўлмас из қолдиришган. Кундалик ҳаётимизда учрайдиган: «литр», «вольт», «рихтер», «цельсий», «ксерокс», «дизель», «скотч» каби сўзлар асли буюк олимлар фамилиясидан олинганини кўпчилигимиз билмаслигимиз мумкин. Лекин ҳозирда дунё бўйича «рус» бўлиб улгурган уяли телефоннинг биринчи примитив кўринишини Жозеф Антуан Белль, китобнинг илк шаклини немис Иоган Гуттенберг, шарикли ручка Биро фамилияли шахсга, оддий қора қалам Хардмут исми чех ўғли томонидан яратилганлигини ёки А.Флемминг, Э.Дженнар, А.Левенгук, Р.Росс, Р.Кох каби шахслар миллионлаб инсонларни давоси йўқ касалликлардан асраб қолганиларини кўпчилигимиз яхши билмаймиз. Лекин шундай шахсларнинг сай-ҳаракатлари изланишлари, иктидорлари туфайли инсоният ақлсозов қилмас кашфиётлар яратганлиги тарих ҳақиқатидир.

Даҳолар рессом, ёзувчи, олим, архитектор, савҳатчи, боринги, сиёсатчи бўлишларида қатъи назар, айнан уларнинг ўз орзуларини рўёбга чиқаришлари ва ўша даврга монанд ихтиролари одамзотни юксакликка етаклаган. Ҳатто ҳар бир диннинг муқаддас намоёндалари ҳам одамзот ер

юзидаги энг олий мавжудот эканлигини ва улар бир-бирларига меҳр қўлларини чўзишиб, табиат билан ҳамоҳанг ашлаб келаётганлигини кўрсатиб ўтишган. Ҳар бир асрнинг глобал муаммоларини бўлгани каби, ўзига яраша ихтирою ютуқлари ҳам бўлган. Айнан шундай глобал муаммоларнинг сабаблари ҳам одамзот эканлигини ҳисобга олиб, унинг ечимини ҳам инсонга бориб тақалишни инкор этиб бўлмайди. Биз яшаётган асрдаги энг глобал муаммолар субъектив нуқтаи назардан қараганда, табиатга ҳаддан ташқари кўп зиён етказилиши, иқлимнинг қарама-қарши томонга секин-аста ўзгариши, ер қаъридаги табиий бойликларга эҳтиёж ошганлиги кабилардир.

Унутмаслик керак, Она табиат ҳам тирки мавжудот, унга етказилаётган зарар эса бир кун келиб офатга айланади. Илдан-йилга дунё аҳолисининг сони торабора ошиб бормоқда. Бу эса унинг қундалик эҳтиёж молларига бўлган талабини қондириш механизмларини яратишни тақозо этади. Мана шу мақсадлар йўлида қурилган, қурилаётган завод-фабрикаларнинг зарарли чиқиндилари дарё, денгиз ҳавзаларига оқиб юборилиши. Янги космик технологияларни ўзлаштириш учун синовлар ўтказилиши ва бунинг оқибатида Океания минтақасидаги бир неча кичик оролларини ўлик ҳолга айлаиб захарланиши, ер юзидаги дарахт, ўрмонлар сони кун сайин камайиб кетиши — Она табиатимизни «руҳий касалликка» дучор қилиб, тиркилики биздан узоқлаштиришга хизмат қилмоқда. 2003-2004 йиллари Европада ёз фаслида қузатилган ҳароратнинг мисли қурилмаган даражага кўтарилиши, 2004-2005 йиллардаги Жанубий-Шарқий Осиё ва Шимолий Америка ерларида яшовчи халқларга кўлаб зарар келтирган сув тошқинлари, Туркия, Эрон, Покистонда бўлган даҳшатли zilзилалар, Саҳрои Кабир, Саудия Арабистони саҳроларида ёққан қор ва яна кўлаб кичик

офатлар бунга мисол бўла олади. Табиёт ҳодимларининг айтишича, агар руҳий касаллик насл орқали ўтмаган бўлса, уни бартараф этиш мумкин. Она табиатимизнинг руҳий хасталигига ҳам одамзот сабабчи, унга дармон бўлувчи ҳам инсониятдир. Демак, бу глобал муаммонинг ечимини топиш ҳам бизнинг кўлимиздадир. Агар ҳозирда Германияда синовдан ўтказилаётган биоёнилги ёрдамида юрвчи автомобиллар ўзларини оқлаб, оммавий тарзда ишлаб чиқарила бошланса, XXI асрнинг энг катта ютуқларидан бири бўлади. Чунки бундай автомобиллар ўзларидан зарарли чиқиндилар чиқармайди. Энди тасаввур қилинг, оддий мотоциклдан тортиб самолётлар ҳам шу аснодаги ёнилғиларга мослаштирилса, космик кемалар экологияга зарар етказмайдиган биокүват ёки бошқа зарарсиз ёнилғи ёрдамида учирилса, завоҳ ва фабрикалардан чиқадиган захарли тутун ва чиқиндилар зарарсизлантирилса инсоният XXI асрда Она табиат олдидаги қарзини ва келажак авлод олдидаги бурчинини ўтаган бўларди.

Бозорларимизда яна экологик тоза мевалар, сабзавотлар, полиз махсуслотлари, машур Дашнобод анорлари, асл Девон хурмолари кўпаярди. Қишлоқ, шаҳар ариқларида яна тоза сувлар оқиб, балиқлар тури ва сони ортарди. Аёлларимиз камсон касаллигидан халос бўлиб, келажакимиз соғлом, баркамол бўлиб улғаярди. Асрлар ўтиб келажак авлод вакиллари замонамиз олимларини — Она табиат халоскорлари, экология химоячилари деб эътироф этишган бўларди. XXI асрни эса оддий қилиб — Даҳолар асри деб аташар эди. Шунда лугатларда «Даҳолик» тушунчаси тарифига қўшимча қилиб «Даҳолик — келажакда юз бериши мумкин бўлган мудҳиш хато ва муаммоларнинг олдини ола билиш» деб ёзиб қўйилган бўлар эди.

Фурқат ҚУРБОНОВ

«ЯХШИ НИЯТ» ТЕЛЕВИЗИОН УЙ-ЖОЙ ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИ 158-ТИРАЖИДА ЮТГАН ЧИПТАЛАР РАҚАМЛАРИ ҚИСКА ЖАДВАЛИ

Чипталар, жадвал ахиридан бошлаб, халтадан чиқмаган рақамлар бўйича текширилади. Ана шундай рақамдан биронтасининг чиптада мавжудлиги уни ютуқсизга айлантириди. Агар халтадан чиқмаган барча рақамлар чиптада мавжуд бўлса, унда ушбу чипта қўшимча турда ютуқли ҳисобланади. Сўнгра чипта сериясининг 1, 2, 3, 4 ва 5-турларда тўри келиши текширилади. 6-турдан бошлаб мазкур турдаги рақамнинг чиптадаги мавжудлиги текширилади.

Table with lottery results for 'Yakshi Niyat' television lottery. Columns include ticket numbers (1 TUR, 2 TUR, etc.) and winning amounts (e.g., 6, 21, 79, 44, 38, 33, 78, etc.).

«ЯХШИ НИЯТ» телевизион уй-жой пул-буюм лотереясининг 2006 йил 30 мартдаги 159- тиражида ўйналадиган супер ютуқлар:

- 1-турда биттадан Телевизор
2-турда Музлатгич
3-турда 500000 сўм
4-турда NEXIA автомобили

Ютуқлар ҳар сешанба соат 14.00 дан кейин ютуқли чипта кўрсатиغان заҳоти «Лаура» ХФсида берилади. Манзил: Тошкент шаҳри, Шевченко кўчаси, 8 уй. Мўлжал: «Украинка» дўкони.Тел: 8(3712) 56-25-54, 56-26-60.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2003 йил 22 декабрдаги 16-сонли лицензияси.

Advertisement for 'Bosh Muharrir' and 'Safar Ostonov'. Includes contact information for various departments like 'Siyosat, partiya va xalqaro hayot', 'Ekologiya va salomatlik', and 'Manzilimiz'.